

Biežāk uzdotie jautājumi par autoceļu tīrīšanu ziemā

Publicēts: 10.01.2022.

Kāds ir tiesiskais regulējums, kas nosaka autoceļu un ielu tīrīšanu ziemā?

Autoceļu ziemas uzturēšanas sezona sākas 16. oktobrī un ilgst līdz 15. aprīlim, bet atkarībā no laika apstākļiem šis periods var tikt sākts ātrāk vai tikt pagarināts. Uzturēšanas sezonā ceļu dienesti īpaši uzmanīgi seko laika apstākļu ietekmei uz ceļu stāvokli, lai savlaicīgi veiktu ceļu attīrīšanu no sniega un veiktu pretapledojuuma apstrādi. Ziemas sezonā ceļu uzturētāji ir mobilizēti darbam visu diennakti.

Autoceļu tīrīšanu ziemas un arī vasaras sezonā regulē [Ministru kabineta 2021. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 26 „Noteikumi par valsts un pašvaldību autoceļu ikdienas uzturēšanas prasībām un to izpildes kontroli”](#). Šie noteikumi attiecināmi uz autoceļiem, bet ne uz pašvaldību ielām. Kā tieši panākt to, ko prasa noteikumi, nosaka VSIA “Latvijas Valsts ceļi” [„Ceļu specifikācijas 2019”](#).

Pilsētu ielas ir attiecīgo pašvaldību iestāžu pārziņā, un to uzturēšanas un lietošanas kārtību nosaka pašvaldības iestādes.

Kā sadalīta atbildība par autoceļu tīrīšanu? Kas tīra valsts, pašvaldību, privātos ceļus un pašvaldību ielas?

Par uzturēšanas darbiem valsts autoceļu tīklā atbildīgi ir un tos plāno VSIA “Latvijas Valsts ceļi”, bet veic VAS “*Latvijas autoceļu uzturētājs*” atbilstoši [Noteikumiem un specifikācijām](#). Par pašvaldību ceļu un ielu tīrīšanu atbild attiecīgā pašvaldība, bet par privātajiem ceļiem – to īpašnieks.

Kur var redzēt autoceļu karti, lai saprastu kam pieder konkrētais autoceļš? Pie kā vērsties, ja ir sūdzības (valsts autoceļi, pašvaldības autoceļi)?

[Valsts autoceļu kartes](#) var redzēt VSIA „Latvijas valsts ceļi” tīmekļvietnē.

Informācija par pašvaldību ceļiem un ielām jāmeklē konkrētajā pašvaldībā, kartes - konkrētās pašvaldības tīmekļvietnē.

Sūdzību gadījumā jāvēršas pie konkrētā autoceļa vai ielas īpašnieka:

valsts ceļš – LVC;

pašvaldību ceļš, iela – konkrētajā pašvaldībā;

privātais ceļš – pie īpašnieka.

Pēc kādiem kritērijiem tiek nodrošināta autoceļu tīrīšana ziemas sezonā?

Autoceļi, atkarībā no braukšanas intensitātes tiek sadalīti klasēs, kas tiek noteiktas atkarībā no transportlīdzekļu intensitātes, intensīvāk lietotie ceļi ir augstākā klasē un līdz ar to arī tīrīti ātrāk.

Atkarībā no autoceļu uzturēšanas klases noteikumos ir noteikts laiks, kurā sniegs ir jānotīra vai autoceļš ir jākaisa ar pretslīdes materiālu vai autoceļš ar grants segumu jārievo.

Tāpat atkarībā no uzturēšanas klases normatīvais regulējums nosaka pieļaujamo sniega vai ledus daudzumu uz autoceļa.

Uzturēšanas klasei noteiktās prasības jānodrošina agri no rīta līdz vēlam vakaram:

- A klases autoceļiem vai to posmiem no plkst. 5.00 līdz 23.00;
- B un C klases autoceļiem vai to posmiem no plkst. 6.00 līdz 20.00;
- D klases autoceļiem vai to posmiem no plkst. 8.00 līdz 18.00;
- E klases autoceļiem vai to posmiem no plkst. 10.00 līdz 17.00.

Būtiskākie autoceļu uzturēšanas darbi ziemas sezonas laikā ir:

- autoceļu attīrīšana no sniega;
- autoceļu brauktuves kaisīšana ar pretslīdes materiālu;
- rievu veidošana uz autoceļiem ar grants segumu;
- pieturvietu, gājēju ietvju un veloceļu attīrīšana no sniega.

[Sīkāka informācija par prasībām autoceļu uzturēšanai ziemā](#) atkarībā no tā klases.

Kā var zināt, kādas ir autoceļu klases?

Valsts autoceļi ir sadalīti [piecās uzturēšanas klasēs](#) – A (augstākā), B, C, D un E (zemākā) atkarībā no ceļu klasifikācijas, satiksmes intensitātes, seguma tipa, tehniskā stāvokļa, plānotā (pieejamā) finansējuma un sociālekonomiskās nozīmes. A klase noteikta visiem galvenajiem un daļai reģionālo un vietējo valsts autoceļu. B klase daļai reģionālo un vietējo autoceļu, C klase daļai reģionālo un vietējo valsts autoceļu, D un E klase daļai vietējo autoceļu. Tāpat ir norādīti sliktā tehniskā stāvoklī esošie ceļu posmi, kas tiek uzturēti ar atkāpēm no uzturēšanas klasēm.

Satiksmes intensitāti uz valsts autoceļiem mēra LVC. Uz galvenajiem autoceļiem datus aktualizē reizi gadā (dati tiek iegūti automātiski), savukārt uz reģionālajiem un vietējiem autoceļiem datus aktualizē reizi 1-3 gados.

Autoceļu vai to posmu sarakstus un to klases, pirms katras vasaras un ziemas sezonas sagatavo autoceļu pārvaldītājs un apstiprina:

- valsts autoceļiem – Satiksmes ministrija;
- pašvaldību autoceļiem – attiecīgā pašvaldība.

Informāciju par noteiktajām klasēm publicē:

- [par valsts autoceļiem](#) – LVC tīmekļvietnē;
- par pašvaldību autoceļiem – attiecīgās pašvaldības tīmekļvietnē.

Kāpēc maina / pazemina autoceļu klases? Kas to veic un kādos gadījumos? Kā tas ietekmē autoceļu tīrīšanu ziemā?

Atbilstoši [noteikumiem](#), lai nodrošinātu satiksmes drošību, autoceļu pārvaldītājs var noteikt augstākas prasības šajos noteikumos minēto darbu veikšanai, veikt preventīvas darbības, kā arī papildus šajos noteikumos minētajiem darbiem veikt citus autoceļu un to kompleksā ietilpstošu būvju vai sistēmu uzturēšanas darbus.

Valsts autoceļu ikdienas uzturēšanas klases ziemas sezonā var tikt pazeminātas atbilstoši normatīvajā regulējumā paredzētajiem

noteikumiem, ja valsts autoceļu uzturēšanai piešķirtais finansējums nav pietiekams, lai autoceļu pārvaldītājs pilnībā nodrošinātu klasei atbilstošu uzturēšanas prasību izpildi.

Valsts autoceļu ikdienas uzturēšanas klases ir tikušas samazinātas arī visās iepriekšējās ziemas sezonās. Lai veiktu pilnvērtīgu normatīvajā regulējumā noteikto prasību izpildi ir nepieciešams vairāk kā 2 reizes lielāks finansējuma apmērs nekā ir pieejams.

Kas finansē autoceļu tīrīšanu (valsts autoceļi , pašvaldības autoceļi)?

Valsts autoceļu uzturēšanu finansē valsts – no valsts budžeta apakšprogrammas 23.06.00 Valsts autoceļu uzturēšana un atjaunošana.

Savukārt pašvaldību ceļu un ielu uzturēšanu finansē attiecīgā pašvaldība, papildus saņemto mērķdotāciju pašvaldībām no valsts budžeta apakšprogrammas 23.04.00 mērķdotācija pašvaldībām.

Kurš uzrauga / kontrolē autoceļu tīrīšanu (valsts autoceļi, pašvaldības autoceļi)?

Valsts autoceļu uzturēšanu saskaņā ar deleģēšanas līgumu uzrauga un kontrolē LVC.

Savukārt pašvaldību ceļu un ielu ziemas tīrīšanu uzrauga un kontrolē attiecīgā pašvaldība vai ceļu pārvaldītājs.

Kas notiek, ja konstatē, ka tīrīšanas darbi nav veikti vai nav veikti kvalitatīvi?

Spēkā esošais normatīvais regulējums nosaka, ka, ja autoceļu uzturēšanu, pamatojoties uz līgumu, veic komersants, tad autoceļu pārvaldītājs, veicot uzturēšanas prasību un darbu izpildes kontroli, sagatavo kontroles ziņojumu par uzturēšanas prasību izpildes kontroles rezultātiem un piecu dienu laikā iesniedz to komersantam.

Ziņojumā ir jānorāda kontroles datums, autoceļa nosaukums, tā posma sākuma un beigu adrese, kurā veikta kontrole, konstatētās neatbilstības, veicamos pasākumus neatbilstību novēršanai, kā arī neatbilstību novēršanas termiņus.

Noslēgtajā uzturēšanas līgumā par katru gadījumu atkarībā no darbu veida var būt paredzēts līgumsods.

Tirot ceļu, sniegs tiek sašķūrēts uz piegulošajiem ceļiem, ielām? Vai ceļu tīrītājam ir pienākums iztīrīt aizbērto ceļu, ielu, izbrauktuvi?

[Noteikumi](#) nosaka, ka tirot autoceļus, sniega vaļņa izveidošana valsts un pašvaldību ceļu krustojumos un pieslēgumos, nav pieļaujama.

<https://www.sam.gov.lv/lv/biezak-uzdotie-jautajumi-par-autocelu-tirisanu-ziema>